

PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Keramiikkataiteilija Salmenhaara oli tunnustettu opettaja

Keramiikkataiteilija Kyllikki Salmenhaara tunnetaan samotti- ja luonnonsavi-esineidensä pelkistetyistä muodoista. Hän toimi pitkään myös alansa opettajana.

Keraamikko **Kyllikki Salmenhaara** olisi tänä vuonna täyttänyt 100 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi Fiskarsin Ruukissa on parhaillaan taiteilijan laajaa tuotantoa esittelevä näyttely. Salmenhaara oli yksi suomalaisen keramiikkataiteen huipputekijöistä. Hän kuului sukupolveen, joka sodan jälkeen oli vahvala tuotannollaan nostamassa suomalaista taideteollisuutta maailmanmaineeseen 1950-luvun kansainvälisissä taideteollisuusnäyttelyissä. Työskentely Arabian taidosasstolla vuosina 1947–1961 toi Salmenhaaralle Milanon triennaalinäyttelyistä useita mitaleita ja kunniamainintoja. Arabian taidosasaston jälkeen Kyllikki Salmenhaara kutsuttiin vuonna 1961 Taipeihin Taiwaniin käynnistämään modernia keramiikkakoulutusta. Kesällä 1963 hänet pyydettiin vastaamaan Taideteollisuusoppilaitokseen keramiikkataiteen opetuksesta. Vuonna 1970 hänet valittiin ensimmäiseksi taideteollisuusalan taiteilijaprofessoriksi.

Aineistoa useista kokoelmista
Näyttelyssä on esineistöä ja muuta aineistoa Designmuseon, Collection Kakkosen ja Aalto-yliopiston kokoelmista sekä yksityiskokoelmista. Designmuseosta on esillä poimintoja museon kokoelmiin vuonna 1982 liitetystä laajasta Kyllikki Salmenhaaran kokoelmasta ja Arabian museon keräämästä aineistosta. Esineistö sekä Salmenhaaran ajalta Arabian keramiikkataiteilijana että itsenäisenä luovana taiteilijana esittelevät hänen elämäntyötään monipuolisesti. Suuri osa näyttelyn kuvamateriaalista on peräisin Designmuseon kokoelmiin lahjoitetusta Salmenhaaran henkilökohtaisesta arkistosta. Salmenhaaran keramiikkataiteen opetus perustui järjestelmälliseen kokemusperäiseen materiaalitutkimukseen.

Tutkimuksen edetessä syntyneet koe-esineet muodostavat keramiikan materiaalkirjaston, joka on tallennettu Taideteollisen korkeakoulun arkistoon. Osaa tästä käytetään edelleen opetuskokoelmana, joka kuuluu Aalto-yliopiston arkistoon. Korkeakoulun arkistoon on tallennettu myös Salmenhaaran laaja kirjeenvaihto ja hänen testamenttilahjoituksena korkeakoululle antamansa esinekokoelma. Siihen kuuluu satojen oppilastöiden lisäksi muun muassa kolmekymmentä teosta, jotka edustavat Kyllikki Salmenhaaran taiteellista tuotantoa eri aikakausilta. Sisäänkäynti näyttelyyn kulkee Karin Widnäs Shopin kautta. Keraamikko **Karin Widnäs** oli itsekin Kyllikki Salmenhaaran oppilas ja hän on kutsunut myymäläänsä myös useita muita tämän oppilaita uniikkiesineineen. Mukana ovat Nina Karpov, Åsa Hellman, Kristina Riska, Kati Tuominen-Niittylä ja Anneli Sainio.

MAIKKI KULMALA
Kyllikki Salmenhaara
100 – Keraamikko.
Juhlavuoden näyttely
28.2.2016 asti Fiskarsin Ruukin
Kuparipajassa.

Kyllikki Salmenhjaara:
Kulho vuosilta 1946-1950,
kaadin vuosilta 1940-1950
ja maljakko 1950-luvulta.

Soundsin rautalanka soi yhä kirkkaasti

Jo puoli vuosisataa on kulunut siitä, kun Suomen merkittävimmäksi rautalankayhtyeeksi sanottu The Sounds levytti edellisen pitkäsoittonsa. Vihdoin 50 vuoden tauon jälkeen The Sounds on julkaissut uuden albuminsa Live At Arcada Studios yhdessä vuonna 1959 Suomen rock-kuninkaaksi valitun Rock Jerry'n (**Kaj Jernström**) kanssa. Ajatus yhteistyöstä ei ole täysin uusi, sillä kaverukset soittivat yhteiskeikan jo vuonna 1962. Miesten tiet kuitenkin lähtivät eri suuntiin, eikä yhteistyö tuolloin edennyt pidemmälle.

» Vuosikymmenien aikana ”poikien” soitto-taito on kehittynyt, mistä johtuen tiettyä särmää on hioutunut pois.

Rautalankahiteillään Emma ja Mandshurian Beat suomalaisteinit villinnyt The Sounds on edelleen hyvässä vireessä. Se tuli viimeistään selville levyn julkistamiskeikalla Helsingissä 10. marraskuuta. Yhtye soitti sikermän vanhoja klassikoitaan sekä uunituoretta materiaaliaan. Lavalle nousi myös Rock Jerry, jonka rock'n'roll-tulkinnossa kuuluu myös bluesin karheus. The Soundsissa soittaa yhä kaksi alkuperäistä jäsentä, basisti **Peter Ekman** ja komppikitaristi **Sten ”Bobi” Söderblom**. Bändin muut jäsenet ovat jo 60-luvulla yhtyeessä vaikutta-

The Sounds ryhmäkuvassa. Alkaen vasemmalta Esa Helasvuo Sten ”Bobi” Söderblom, Peter Ekman, Rock Jerry ja Erkki ”Eki” Sutela.

Nuoruuden into on kuitenkin korvautunut varmuudella, mikä ei lainkaan vähennä musiikin nautinnollisuutta. Uusi levy on kuin pieni tutkimusmatka länsimaisen populaarimusiikin historiaan. Levyllä kuullaan esimerkiksi rautalankasovitus The Beatlesin The Long and Winding Roadista, Kauriinmetsästäjän tunnusävel Cavatina ja Elvis Presleyn tunnetuksi tekemä Hound Dog.

METSÄLLÄ

Tärkeä päivä

Aamulla sade ropisee kattoa vasten ja herättää sen alla nukkuvat. Illalla valmiiksi puilla pakattu hella syttyy nopeasti ja keittää maistuvat kahvit. Silmäterälle porisee hetkessä puuro valmiiksi. Koirakin saa aamupalansa, vähän vähemmän kuin yleensä, sillä täydellä mahalla ei jaksa juosta. Kahvit juotuaan isäntä liikuskelee harkiten pukiessaan ja pakatessaan. Toivoo metsän olevan lempeä lapselle, ensikertalaiselle. Yhdessä he astuvat ulos joulu-kuiseen sateeseen. Aamu ei valkene vielä hetkeen, mutta polku löytyy näkemättäkin. Koira saa touhuta edellä. Se lämmittelee tutkimalla hiirten vipelykset ja nuuskimalla hakatut tikankolot. Maastossa alkaa nähdä paremmin, kun sade hellittää ja antaa tilaa auringon kalpeille säteille. Hitaasti lämpenevä päivä saa kivet huuuumaan ja nostaa sumua puiden väliin. Metsän reunasta avautuu usvan kierittämä pelto. Siinä ovat viimeisten puiden suojaamana vanhat hirsirauniot, joita isäntä on pitänyt passipaikkanaan. Lapsi seuraa vaarinsa kulkua ja he siirtyvät lähemmäs pellon savista reunaa. Usva on jättänyt jälkeensä lohduttoman mustan maan. Molemmat pysähtyvät odottamaan. Seisovat paikoillaan kuin ikihonkaiset patsaat. Viimein kuuluu koiran kiljaisu. Molempien katseet terävoityvät haukkua kohti; tuolta se kohta tulee, herätetty jänis. Se pujottelee tullessaan näky-mättömänä niin kuin se vain osaa. Isäntä ohjenta haulikkonsa lapselle ensimmäistä kertaa ja laskee kätensä vapisevien käsien päälle. Yhdessä ase kohotetaan koiran kertomaan paikkaan. Jänis näkyy ja molemmat ovat hengittämättä.

Laukaus saa jäniksen muuttamaan suuntaansa ja lapsen lennättämään vasten vaarin rintaa. Vaari kietoo kätensä hartioiden ympärille ja huomaa, kuinka hennot ne ovat. Hän painaa suukon lapsen hiuksiin, ja yhdessä he jäävät odottamaan koiraa. Läähätysten havahduttamana isäntä ja lapsi nousevat, hakevat reppunsa ja kutsuvat koiran mukaansa. Eväsleivistä on säästetty sille yksi ja lapselle toinen. Hetken päästä kolmikko lähtee kotia kohti. Koira menee edellä ja isäntä viimeisenä, pieniä askelia vahtien. Kulkijat kuuntelevat ajatuksiaan toisiaan häiritsemättä, sydämissään metsän sielu. Polku on aamuista hiljaisempi, kotiin päin lyhyempikin. Tuvan näkyessä kolmikko valpastuu ja kiirehtii sen lämpöön. Koira käpertyy pöydän alle ja huokaisee sulkiessaan silmänsä. Uunin kupeelle ripustetaan päällimmäiset vaatteet ja termospullo huuhdellaan kaivovedellä. Saappaat menevät tarkkaan riviin ovenpieleen. Lapsi sinnittelee väsymystä vastaan ja levittää lehdet pöydälle haulikkoa varten, etsii rievun valmiiksi. Pieni jää vielä kihuumaan vaarin jalkoihin. Suuret kourat helttyvät silittämään poskea ja selvittämän havunneulasia pitkistä leteistä. Haukutus ravistaa kaitaisia olkapäitä ja vaari nostaa pojantyttyänsä syliin, kantaa lattian poikki ja peittelee silmäteränsä unen hellään huomaan.

PIIA PAPINNIEM
Kouvola

RAHAPELIT

Veikkausvihjeet	
Kierros 51	1-s. 64-8.
1 West Bromw. – Bournem.x	x 2
2 Southampton – Tottenham ...x	2
3 Stoke – Crystal Px	1 x
4 Manchester U – Norwich1	1
5 Everton – Leicesterx	x 2
6 Chelsea – Sunderland1	1 x
7 Newcastle – Aston Villa1	1
8 Ipswich – Derbyx	1 x
9 Bristol C – Queen’s PR2	x 2
10 Burnley – Charlton1	1
11 Brentford – Huddersfield ...1	1
12 Rotherham – Hull2	2
13 Nottingham – MK Dons1	1
Palautusaika päättyy la 19.12. klo 16.58.	

Oikeat tulokset:	
Kierros 50	
Vakio: 112 x1x xxx x12x	
Lotto: 10, 11, 13, 17, 26, 27, 31	
Lisänumerot: 4, 15	
Tuplausnumero: 22	
Lauantai-Jokeri: 6 8 2 5 0 8 3	
Toto76:	poissa
1. lähtö: 10	–
2. lähtö: 9	–
3. lähtö: 4	–
4. lähtö: 1	6
5. lähtö: 8	3, 11
6. lähtö: 7	–
7. lähtö: 1	4

Singerin tarinalla voittoon

Kolmatta kertaa järjestetyn ja valtakunnallisen nuorille suunnatun Kulttuurirympäristön tekijät -kilpailun ovat voittaneet suittiolaiset **Hilla** ja **Linnea Sarviaho**. Sisarusket kertoivat suvussa säilyneen ja rajantakaisesta Karjalasta tuodun Singer-ompelukoneen tarinan. Kilpailuraati oli vaikuttunut työn tarinallisuudesta ja kulttuuriperintöä esille tuovasta otteesta. ”Äitimme Mari Sarviaho sanoo, että meidän identiteittimme rakentuu päivittäin. Meidän on tärkeää tiedostaa ja ymmärtää oman ja aikaisempien sukupolvien elämäntapoja ja nähdä oma toimintamme sen jatkajana ja kehittäjänä. Singer-ompelukoneen historia on meille osa elävää sukumme historiaa”, sisarusket kertovat. Raati jakoi myös kolme kunniamainintaa. Kaustisella Köyhäjoen koulun viidesluokkalaiset kertoivat taloissa käytettävien kattoristikoiden valmistuksesta paikallisessa tehtaassa. Vantaan Tuomelan kouluun meni kaksi kunniamainintaa. Koulun 6B luokan oppilaat kertoivat videotyössään suklaan historiasta Keski-Amerikan olmeekista Fazerin suklaanvalmistukseen asti. Tuomelan koulun 6A luokan oppilaat tekivät puolestaan kameran historiasta ja kehitysvaiheista kertovan videon. Kilpailu on osa Euroopan neuvoston ja Euroopan komission yhteistä European Heritage Days eli Euroopan kulttuuriympäristöpäivät -hanketta, jota Suomesa hallinnoi ympäristöministeriö.

MAIKKI KULMALA